

T-CUA

Tutories Culturals i Artístiques

**Descobreix els
nostres museus**

SUMARI

PRESENTACIÓ	2
DESCOBREIX ELS NOSTRES MUSEUS	4
ELS MUSEUS	5
1.- Museu d'Història de Catalunya (Barcelona)	5
2.- Museu d'Història de la Ciutat (Barcelona)	5
3.- MNAC-Secció Romànic (Barcelona)	5
4.- MNAC-Secció Gòtic (Barcelona)	5
5.- MNAC-Museu d'Art Modern (Barcelona)	5
6.- Museu d'Arqueologia de Catalunya	6
A.- Barcelona	6
B.- Tarragona	6
C.- Necròpolis Paleocristianes(Tarragona)	6
D.- Centelles	6
E.- Olèrdola	6
7.- Museu Frederic Marès (Barcelona)	7
8.- Museu Monestir de Pedralbes-Col. 'l. Thyssen-Bornemisza	7
9.- Museu Picasso (Barcelona)	7
10.- Fundació Joan Miró (Barcelona)	7
11.- Fundació Tàpies (Barcelona)	7
12.- MACBA (Barcelona)	8
13.- Museu del Temple de la Sagrada Família (Barcelona)	8
14.- Museu de les Arts Decoratives (Barcelona)	8
15.- Museu de Ceràmica (Barcelona)	8
16.- Museu Diocesà de Barcelona	8
17.- Museu Episcopal de Vic (Barcelona)	9
18.- Museu d'Art de Girona (Girona)	9
19.- Museu d'Història de la Ciutat (Girona)	9
20.- Tresor de la Catedral (Girona)	10
21.- Museu Diocesà d'Urgell (La Seu d'Urgell. Lleida)	10
22.- Museu Cau Ferrat (Sitges. Barcelona)	10
23.- Museu de Montserrat (Abadia de Montserrat. Barcelona)	10
24.- Museu Diocesà i Comarcal de Solsona (Solsona. Barcelona)	11
25.- Conjunt de les Esglésies de Terrassa (Terrassa. Barcelona)	11
26.- B-M Víctor Balaguer (Vilanova i la Geltrú. Barcelona)	11
27.- Teatre-Museu Dalí (Figueres. Girona)	12
28.- Museu Diocesà (Proemium) (Lleida)	12
29.- Sala d'Arqueologia de l'Institut d'Estudis Ilerdencs (Lleida)	12
30.- Museu del Castell de Peralada	12

PRESENTACIÓ

Què és T-CUA?

T-CUA és una empresa de tutories culturals i artístiques que ofereix al client la possibilitat de comptar amb els serveis de professionals que posin al seu abast una àmplia gamma d'activitats dins l'àmbit de la cultura.

Destinataris

Centres d'Ensenyament Secundari
Universitats
Escoles d'Arts i Oficis Artístics
Associacions d'estudiants i juvenils
Escoles d'Adults
Centres de Formació Permanent del Professorat
Entitats Culturals
Particulars interessats en aprofundir en el coneixement de l'història, l'art i la cultura.

Objectius

Els objectius de T-CUA són oferir al client els següents serveis amb un alt grau de qualitat i personalització:

- Visites comentades per Barcelona i altres indrets de Catalunya.
- Visites comentades a Museus de Catalunya
- Visites comentades a Museus de l'Estat Espanyol
- Visites/viatges comentats per ciutats, comarques i/o comunitats autòno-mes de l'Estat Espanyol.
- Organització i celebració de cursos, seminaris, conferències, congressos, etc.

Personal

El personal acompanyant en els viatges, visites, etc., són llicenciats i/o doctors en Història de l'Art i altres disciplines afins amb una dilatada experiència professional, tant en el camp de la docència com en els de la difusió, investigació i conservació del patrimoni històric i artístic en les seves diverses especialitats.

Els programes

Fonamentalment, T-CUA presenta set línies o programes de treball. Aquesta varietat permet a l'usuari triar entre tots ells aquell que millor s'adapti a les seves necessitats.

Els programes són:

- Descobreix la ciutat
- Descobreix els nostres Museus
- Un tomb per Catalunya
- Ciutats, museus i altres cultures
- Fugint d'Estudi
- Conferències, cursos i seminaris
- Organització de cursos, congressos, seminaris, etc.

DESCOBREIX ELS NOSTRES MUSEUS

Aquestes visites als museus de Catalunya, que poden articular-se en sèries de cicles temàtics o bé plantejar-se de manera independent, permetran als participants descobrir-los i aprofundir en les matèries que s'expliquen en cadascun d'ells a partir de les seves col·leccions. L'amplia oferta museística de Catalunya, és força desconeguda. La majoria d'estudiants i adults han sentit parlar de quasi tots els museus però no els coneixen directament. Oferim la possibilitat de prendre contacte amb ells estimulant l'interès per la nostra pròpia cultura artística i històrica.

Durada

Les visites ténen una durada variable en funció del fons de cada museu oscil·lant entre 30-40 min. fins 2 h., aproximadament.

Assistents

Màxim 25 persones per grup.

Objectius

Els objectius de les visites poden variar en funció de la naturalesa i necessitats de cada grup. En el cas de visites "iniciàtiques", l'objectiu principal no és en cap moment una visió detallada i profunda de cadascuna de les col·leccions, sinó que els participants donin un primer pas d'apropament als museus. Un cop superada la barrera psicològica que suposa una primera visita als mateixos, el visitant acostuma a sentir-se força interessat per ells i torna a visitar-los amb certa freqüència.

En el cas de visites més concretes, l'objectiu és aprofundir en un determinat aspecte mitjançant l'ajut dels documents materials que ens aporten els museus. Les visites s'orientaran en funció dels interessos de cada grup, d'aquesta manera es poden fer visites globals als museus o bé a alguna part de les seves col·leccions, seleccionant-les segons criteris cronològics, estilístics, estètics, formals, geogràfics, etc.

ELS MUSEUS

1.- Museu d'Història de Catalunya (Barcelona)

El plantejament museològic i museogràfic del Museu d'Història de Catalunya permet al visitant participar del mateix de manera que, amb el seu marcat accent didàctic i experimental, es sent plenament implicat amb el discurs històric del nostre país. Les darreres sales, en les quals es recreen bars, escoles i vivendes particulars dels anys 60-70 provoquen sorpresa al visitant, que comprova com la seva pròpia vida és objecte museable.

2.- Museu d'Història de la Ciutat (Barcelona)

El nou muntatge del museu introdueix al visitant, mitjançant una presentació multimèdia i una sèrie d'espais expositius, en els aspectes més destacats de la història de Barcelona. Tot seguit podem iniciar un recorregut pel subsòl arqueològic del Barri Gòtic on coneixerem les restes romanes, paleocristianes i alt-medievals, entre les que destaquen d'època romana la bugaderia-tintoreria, la fàbrica de salaó i garum, les termes i la fàbrica de vi; i els conjunts episcopals paleocristià, visigot i altmedieval.

El recorregut del museu finalitza amb la visita al Palau del Virrei, Saló del Tinell, capella de Santa Àgata i Torre- Mirador del Rei Martí.

3.- MNAC-Secció Romànic

La secció d'art romànic del Museu Nacional d'Art de Catalunya reuneix la col·lecció més important del món de pintura mural i sobre fusta romàniques. Aquest fons es completa amb una sèrie de peces d'escultura i arts de l'objecte que contextualitzen perfectament un dels moments històrics més importants del Principat. Obres com les pintures de Sant Climent i Santa Maria de Taüll són, per si mateixes, motiu més que justificat per a visitar el museu.

4.- MNAC-Secció Gòtic

Contràriament al que es pensa, el període gòtic és un dels més esplendorosos i magnífics del nostre art. En aquells segles, noms d'artistes catalans com ara Ferrer Bassa, Lluís Borrassà, Ramon Destorrents, Jaume Huguet, etc., assoleixen per primera vegada la categoria d'artistes internacionals de fama reconeguda. Una visita que ens permet conèixer una de les col·leccions més importants quant a qualitat i quantitat de pintura gòtica d'arreu del món.

5.- MNAC-Museu d'Art Modern

La secció d'Art Modern del MNAC és una de les pinacoteques més importants de l'Estat espanyol. Compren des del Neoclassicisme fins a les darreries del Noucentisme, tot mostrant importants obres de diversos períodes, llenguatges i

artistes com ara el Neoclassicisme, el Romanticisme, Fortuny i l'Escola de Roma, el Realisme i el Modernisme impressionista. En aquesta visita podrem gaudir de les obres d'artistes tan importants com ara Damià Campeny, Federico de Madrazo, Marià Fortuny, Rossend Nobas; els realistes Antoni Caba o Benet Mercadé; el gran mestre de l'anomenat realisme militant, Ramon Martí i Alsina; obres de l'Escola d'Olot representada per Joaquim Vayreda i Modest Urgell; l'Anecdoticisme... Sense oblidar els grans pintors del Modernisme impressionista: Santiago Rusiñol i Ramon Casas; el Cercle Artístic de Sant Lluc i el corrent Simbolista, per a continuar el recorregut amb una important mostra d'escultura modernista (Llimona, Clarassó, Miquel Blay, etc.).

L'exposició es completa amb un recorregut per les arts decoratives i industrials modernistes amb obres d'Antoni Tàpies, Eusebi Arnau, Joan Busquets, Gaspar Homar i Josep Pey i Lluís Masriera, entre d'altres. Posteriorment trobem les sales dedicades al segona generació modernista (Hermen Anglada Camarasa, Mir, Nonell, etc.) i al Noucentisme (Manolo Hugué, Xavier Nogués, Joaquim Sunyer, Joaquim Torres-García, etc.), per a acabar amb una sala dedicada a l'escultura d'avantguarda (Leandre Cristòfol, Pablo Gargallo i Juli González).

6.- Museu d'Arqueologia de Catalunya

A.- BARCELONA

El Museu Arqueològic de Barcelona permet un recorregut, mitjançant els seus fons exposats, per la nostra història des de l'aparició de l'home fins a la creació de la Catalunya comtal. Hi trobarem peces dels principals conjunts arqueològics del Principat.

B.- TARRAGONA

El Museu Arqueològic de Tarragona ens atansa al coneixement de la ciutat romana de Tàrraco mercès a la conservació d'una important sèrie de documents materials com ara elements arquitectònics, escultures, mosaics, aixovars, objectes d'ús quotidià... que permeten tant la reconstrucció dels edificis i espais més emblemàtics de la ciutat com dels diferents aspectes de la vida dels seus habitants.

C.- MUSEU I NECRÒPOLIS PALEOCRISTIANS (TARRAGONA)

La visita a aquest museu ens descobreix el món funerari romà, amb els seus rituals i cerimònies, les seves creences i costums. En procés de reforma, avui en dia podem visitar una exposició-resum, que sota el nom de "El món de la mort" ens sintetitza el que podrem veure un cop acabades les obres.

D.- CENTCELLES

El suposat mausoleu de l'emperador Constantí, mort a Elna el 350, és un monument cabdal dins la història de l'art romà a la península ibèrica. Destaquen en el seu interior, els mosaics que ornamenten la cúpula amb representacions de les quatre estacions, escenes bíbliques i de cacera, tema íntimament lligat amb el món funerari romà i paleocristià.

E.- OLÈRDOLA

L'enclavament d'Olèrdola, que domina les comaques del Penedès i del Garraf, fou des de molt antic un centre estratègic. Per aquesta raó, serà ocupat des de la prehistòria fins a l'edat mitjana i en ell trobarem mostres dels diversos períodes artístics, que el converteixen en un dels parcs arqueològics més atractius de Catalunya.

7.- Museu Frederic Marès

Recentment redissenyada la planta baixa, el Museu Frederic Marès ens permet fer un viatge al passat. El seu origen ens permet explicar el concepte de gabinet de col·leccionista que va ser la gènesi de molts dels actuals museus. Marès, escultor i deixeble d'Eusebi Arnau (un dels principals artistes del Modernisme català), va crear un impressionant fons d'escultura medieval i moderna, ampliant-lo amb col·leccions de la més diversa naturalesa: objectes de fumador, de la dona, d'artesanía tradicional, etc. El recorregut per les sales del museu finalitza a l'estudi del propi escultor on es pot contemplar part de la seva obra, biblioteca i despatx.

8.- Museu Monestir de Pedralbes-Col·l. Thyssen-Bornemisza

La visita al monestir de Pedralbes ens permet gaudir de la contemplació d'un cenobi gòtic de fundació reial, endinsar-nos en les seves estances (església, claustre, sala capitular, cel·les de dia, refectori, cuina, procures...); alhora que ens apropa a la vida quotidiana de les monges clarisses, monges que provenien de les millors cases aristocràtiques catalanes. També podrem visitar part de la col·lecció Thyssen on trobem peces, majoritàriament pintures, des del segle XIV fins al segle XVIII (Beato Angelico, Tiziano, Tintoretto, Veronese, Ruysdael, Zurbarán, Velázquez, Rubens, Canaletto...). A més, per una visió global de la col·lecció, oferim la possibilitat de completar-la amb la visita a la Fundació Thyssen-Bornemisza de Madrid.

9.- Museu Picasso

Recentment ampliat, el museu és el testimoni fefaent dels lligams de Picasso amb la ciutat de Barcelona. Posseeix la col·lecció més important del món de les obres de joventut i formació. Tammateix, hi trobem recollides part de les seves creacions "modernistes" com la minuta de "Els Quatre Gats", les obres fetes en col·laboració amb els Ballets Russos de Diaghilev o la sèrie de "Las Meninas". La visita finalitza amb una gran mostra dels seus gravats.

10.- Fundació Joan Miró

Oberta al públic en 1975, l'exposició permanent mostra una important i significativa part de la producció artística de Joan Miró que comprèn des dels primers dibuixos (1901) fins a creacions de la seva darrera època. També

s'exhibeixen altres mostres d'art contemporani ("Font de Mercuri" d'Alexandre Calder); un petit conjunt d'obres d'artistes contemporanis i el Jardí d'Escultures. La Fundació és un important centre d'exposicions temporals, concerts de música contemporània, vídeoteca, seminaris, etc.

11.- Fundació Tàpies

Creada en 1984, la seva funció principal és l'estudi i el coneixement de l'art modern. El 1990 es va inaugurar la seva seu a l'antic edifici de l'editorial Montaner i Simón, obra modernista de l'arquitecte Lluís Domènech i Montaner. La fundació presenta obra de Tàpies i exposicions temporals d'actualitat. És especialment interessant la biblioteca, amb un important fons sobre art i artistes del segle XX; art i cultures asiàtiques i l'arxiu del propi Antoni Tàpies.

12.- MACBA

Inaugurat el 1995, com a centre viu d'art, l'edifici és obra de l'arquitecte Richard Meier. La col·lecció es troba en procés de formació, especialitzant-se en obres singulars, no antològiques, que expliquin al visitant els aspectes fonamentals de la creació artística a finals del segle XX. Es tracta, a diferència de molts altres museus, d'un ens viu que va creixent i transformant-se progressivament.

13.- Museu del Temple de la Sagrada Família (Barcelona)

La visita al Temple Expiatori de la Sagrada Família té el seu complement ideal en el recorregut pel Museu de la mateixa. En ell podem copsar el procés constructiu de la mateixa i tota la genialitat de l'arquitecte català mitjançant els seus esboços, dibuixos, maquetes polifuncionals en guix i en fusta, estudis, etc. Ens endinsarem en l'univers particular d'Antoni Gaudí per a entendre millor l'abast enorme de la seva producció arquitectònica.

14.- Museu de les Arts Decoratives (Barcelona)

Emplaçat al palau de Pedralbes, el Museu ens mostra una interessantíssima col·lecció d'objectes diversos directament relacionats amb les denominades "arts decoratives". En ell podem trobar art sumptuari i decoratiu dels segles XVII al XX, arques dels segles XV-XVII, rellotges, vidres (XVI-XIX), ventalls, pintura, així com una secció dedicada al disseny industrial del nostre segle. Un sorprenent viatge a través de les arts decoratives i del disseny.

15.- Museu de Ceràmica (Barcelona)

Emplaçat al palau de Pedralbes, es tracta d'un museu monogràfic que destaca per la importància quantitativa i qualitativa dels seus fons. En ells, el visitant pot arribar a conèixer, detalladament, l'evolució d'aquesta disciplina considerada com "art menor" però que sempre a aixecat l'interès dels col·leccionistes i del públic en general. El recorregut per les seves sales, permet

fer un seguiment del desenvolupament tècnic i estilístic de la ceràmica, especialment des del segle XIII al XX.

16.- Museu Diocesà de Barcelona

Obert al públic el 1991, el Museu Diocesà acull una interessant col·lecció d'obres que documenten perfectament l'evolució de l'art, dins la diòcesi de Barcelona, des dels seus inicis fins al segle XX. El seu origen es remunta a principis de segle, quan el bisbe Enric Reig i Casanova envià una circular als rectors de la seva diòcesi demanant-los que enviessin aquelles obres d'art que consideressin convenientes per a la creació del museu diocesà. En el seu interior podem contemplar obres tan rellevants com les pintures murals de Polinyà del Vallès i el frontal de Santa Perpètua de la Mogoda, d'època romànica; taules gòtiques de mestres tan importants com Ferrer i Arnau Bassa, Ramon Destorrents, Jaume Serra, Mestre de Rubió, Lluís Borrassà, ... Del Renaixement, obres de Pere Nuyes i Enrique Fernandes, Joan Gascó, Jaume Forner, etc. La col·lecció es completa amb obres de gran nivell d'època barroca fins al segle XX.

17.- Museu Episcopal de Vic (Barcelona)

Actualment immers en una profunda obra de remodelació i renovació, el Museu Episcopal de Vic és un dels millors museus del món d'art medieval i arqueologia. Obert el 1891, és el primer museu creat a Catalunya sota l'impetu de la Renaixença i que servirà d'exemple a molts altres museus. Cal destacar les figures de Mn. Josep Gudiol i Mn. Eduard Junyent, que varen ampliar de manera important els fons del museu. D'entre les seves obres mestres podríem destacar els frontals romànics de Sant Martí de Puigbó, Santa Margarida, Mare de Déu del Coll, Espinelves, Santa Maria de Lluçà, ...; el Davallament de Santa Eulàlia d'Erill-la Vall; les pintures murals de Sant Sadurní d'Osormot, Sant Martí del Brull, ... D'època gòtica destaca la porta de la catedral de Vic, el retaule de Pedra de Sant Bernat Saulès de Sant Joan de les Abadeses, els laterals de Soriguerola, així com obres dels pintors Bassa, Lluís Borrassà, Ramon de Mur, Joan Mates, Jaume Ferrer II, Bernat Martorell, Jaume Huguet, ... Per últim, trobem una interessant mostra de forja i orfebreria on destaca una col·lecció de vidre.

18.- Museu d'Art de Girona (Girona)

La seva creació és fruit de l'acord entre la Diputació i el Bisbat de Girona per a solucionar les insuficients instal·lacions del Museu Arqueològic i de Belles Arts i del Museu Diocesà. La reforma es va començar el 1979. En les seves sales trobem obres que comprenen des del paleocristià fins al 1940.

Del romànic destacarem l'Ara portàtil, uns capitells de Sant Pere de Rodes i l'*Homiliari de Beda*. Dins el període gòtic són remarcables un *Calvari*, sorgit de les mans del Mestre Bartomeu, considerat com l'introduïdor de l'escultura gòtica

a Catalunya; i diversos retaules entre els que destaquen el de Sant Miquel de Cruïlles (Lluís Borrassà), el de Sant Pere de Púbol (Bernat Martorell) i el de la Verge de Sant Esteve de Canapost (Mestre de Canapost). Quant al segle XVI hi ha una bona col·lecció d'obres de mestres reconeguts com Peris Fontaines, Joan de Burgunya, Pere Robredo i Pere Mates.

L'esplendor del barroc es troba representat, entre d'altres, per obres de Frans Fancken, el jove, Mateo Gilarte, Luca Giordano, Andrea Vaccaro, Paulus Porter, Vincenzo Carducci o Francesco Solimena. El segle XIX és magníficament exposat amb obres de Goya, Vicente López, Joaquim Sorolla, Luis i Federico de Madrazo, Benet Mercadé, Ramón Martí i Alsina, Marià Fortuny, Josep Masriera, Marià i Joaquim Vayreda, Modest Urgell... Les dues darreres sales, dedicades al segle XX, acullen obres de Santiago Rusiñol, Antonio Utrillo, Miquel Blai, Francesc Vayreda, Prudenci Bertrana.

19.- Museu d'Història de la Ciutat (Girona)

El Museu es troba emplaçat en el carrer de la Força, antic *cardo* de la *Gerunda* romana i via principal de la ciutat durant molts segles. A les seves sales el visitant pot fer un recorregut per la història de la ciutat de Girona, des d'època ibèrica i romana, fins als nostres dies, tot passant per diversos moments claus en la vida de la ciutat i dels gironins.

20.- Tresor de la Catedral (Girona)

El Museu o *Tresor* Capitular de la seu gironina és de visita obligada. En ell es conserven peces extraordinàries, tant pel seu valor artístic com històric. Destacarem el *Beatus* de Girona (finals del segle X), o el *Tapís de la Creació* (segona meitat del segle XI), *l'arqueta de Hisam II* obra d'origen musulmà, o la figura de *Pere el Cerimoniós*, coneguda com *Sant Carlemany*, ja de estil gòtic, atribuïda a Jaume Cascalls. Altres peces interessants són la *Biblia de Carles VI* i el *retaulle de Santa Helena* de Pedro Fernández (segle XVI).

21.- Museu Diocesà d'Urgell (La Seu d'Urgell. Lleida)

Amb l'exposició del Tresor de la Catedral, celebrada l'any 1956, es donava inici al que seria, definitivament, Museu Diocesà de la Seu d'Urgell. Es tracta d'un dels museus diocesans més rics de Catalunya, en el seu interior podem gaudir de mostres de pintura mural romànica (Baltarga, València, d'Àneu, Isavarre,...), talla i orfebreria romàniques, pintura romànica sobre taula (catedral, Os de Civís, Sant Bartomeu del Tossal, Durro, Erill-la-Vall,...), retaules en pedra (Cubells), obres del Renaixement (Dormició de Maria, de l'església de la Pietat de la Seu d'Urgell), etc. I sobretot la peça capdal de la col·lecció: el còdex del

Comentari a l'Apocalipsi, de Beato de Lièbana, obra de finals del segle X i una de les millors mostres de la miniatura hispànica d'aquell període.

22.- Museu Cau Ferrat (Sitges. Barcelona)

El Cau Ferrat fou la casa-estudi del pintor Santiago Rusiñol. L'artista fou un dels grans col·leccionistes de principis del nostre segle. L'inici de la seva col·lecció es troba en els treballs de ferro forjat. Quan Rusiñol, acompanyat d'Eliseu Meifren i Ramon Casas descobrí Sitges, decidí traslladar-hi la seva col·lecció.

Actualment s'hi conserven 700 peces d'entre els segles XII i XIX; ceràmica (segles XIV-XIX), en la seva majoria de procedència catalana amb representació de peces d'Alcora, Manisses, Muel, Paterna, Puente del Arzobispo, Talavera de la Reina, Triana i Villafeliche; talles i escultures (segles XIII-XIX); una petita col·lecció de peces arqueològiques, quasi totes procedents del jaciment del puig dels Molins, a Eivissa. També cal destacar una importantíssima col·lecció de vidre antic que va comprar a Alexandre de Riquer (segles XVI-XIX), una de les col·leccions de vidres més important del Principat.

No obstant això, actualment el que més crida l'atenció és la col·lecció de pintura i dibuixos del mateix Rusiñol, Casas, Clapès, Ferran, Llimona, Mas, Nonell, Pichot, Regoyos, Utrillo, Zuloaga, etc., que ens permet fer un recorregut per la pintura de finals del segle XIX i principis del XX.

23.- Museu de Montserrat (Montserrat. Barcelona)

El Museu de Montserrat, obert al públic des de 1996, compren una sèrie de col·leccions de naturalesa diversa que han estat distribuïdes en cinc àmbits diferents: Arqueologia de l'Orient Bíblic; *Nigra Sum*, Iconografia de la Mare de Déu de Montserrat, Ofrebreria religiosa; Pintura Antiga (Segles XIII-XVIII); i Pintura i Escultura Modernes (Segles XIX-XX). L'edifici en el que s'emplaça fou bastit com a restaurant per Josep Puig i Cadafalch el 1930. Dels seus fons destaquen peces egípcies i jueves; el calze i canelles de l'Emperador Ferran III d'Àustria; pintures de Berruguete, el Greco, Caravaggio, Tieppolo, Marià Fortuny, Matí Alsina, Joaquim Vayerda, Santiago Rusiñol, Ramon Casas, Darío Regoyos, E. Degas, Picasso, Isidre Nonell, Joaquim Mir, Joaquim Sunyer, Torres García, Dalí, etc...

24.- Museu Diocesà i Comarcal de Solsona (Barcelona)

Format, com molts altres museus de Catalunya dins l'esperit de reconstrucció del país durant la Renaixença, el Museu Diocesà de Solsona s'inaugurà el 1896. Mercès a la tasca de Mn. Joan Serra Vilaró, es donà l'impuls definitiu a la formació de les col·leccions del museu. Amb la col·laboració de la Generalitat de Catalunya, des de 1982, el Museu s'ha modernitzat per incloure's dins els millors museus d'art de Catalunya. De les seves col·leccions, són de referència obligada la de la sal; les prehistòriques; l'importantíssim apartat de Romànic que compta amb restes escultòriques provinents de la catedral romànica de

Solsona, les taules d'altar de Sant Andreu de Sagàs, pintures murals de Sant Quirze de Pedret i de Sant Vicenç de Rus; el Gòtic, amb les pintures de Sant Pere de Casserres i Sant Miquel de Cardona; el sepulcre d'Hug de Copons, obra de Pere Moragues, i diverses mostres de pintura sobre taula; del Renaixement i Barroc conserva diverses mostres d'escultura, pintura, ofebreria i vidre. A la part superior del museu s'hi troben les Galeries d'estudi, on es poden veure totes les peces no recollides a l'exposició permanent.

25.- Conjunt de les Esglésies de Terrassa (Terrassa. Barcelona)

El conjunt episcopal de Terrassa format per les esglésies de Sant Pere i Santa Maria i pel baptisteri de Sant Miquel, és una de les mostres d'arquitectura altmedieval més importants de Catalunya. Egara, l'actual Terrassa, fou seu episcopal des del segle V fins al segle VII, moment en que surt esmentat per últim cop un bisbe procedent d'Egara.

El conjunt, únic a Catalunya, permet entendre la concepció i funcionament d'una seu episcopal. Tot això enriquit amb mostres d'art diverses com ara el *Retaule de Sant Pere*, de Lluís Borrassà (1411) i el *Retaule de Sant Sant Abdó i Sant Senén*, de Jaume Huguet (1460), a l'església de Santa Maria; les pintures murals romàniques dedicades a Tomàs Becket (1170-1180), a l'església de Sant Pere; o el mosaic de l'antiga basílica paleocristiana d'Egara.

26.- B-M Víctor Balaguer (Vilanova i la Geltrú. Barcelona)

La Biblioteca-Museu Víctor Balaguer, és juntament amb els del Cau Ferrat, de Santiago Rusiñol, i el Museu Frederic Marès, un dels millors exponents del col·leccionisme privat, hereu directe de la tradició dels gabinets de col·leccionista tan arrelats al nostre país. Creada en 1882, l'edifici és obra de Jeroni Granell. El fons originari és la pròpia col·lecció de Balaguer, on destaca una gran quantitat d'obres de pintors castellans, provinents la majoria de lots de peces propietat de convents i monestirs castellans, adquirits arrel de la desamortització de Mendizábal el 1835. Entre els artistes representats trobarem noms tan rellevants com ara el Greco, Sorolla, Joaquim Mir, Alexandre Cabanes, Enric Cristòfol Ricart, etc.

27.- Teatre-Museu Dalí (Figueres. Girona)

El Museu s'inaugurà després d'un llarg procés de creació, en el qual intervingué de manera directa el mateix Salvador Dalí, el 28 de setembre de 1974. Es troba emplaçat a l'antic teatre d'òpera de Figueres, destruït per un incendi durant la guerra civil i concebut com una gran instal·lació surrealista que de mica en mica anà prenent forma de museu propiament dit. Conté una espectacular mostra de l'obra de Salvador Dalí, provinent de la seva pròpia col·lecció i de la seva companya Gala. En el seu interior, el visitant pot recórrer la Sala d'Obres

Mestres, la Rue Trajan i l'exposició Pitxot, el Corredor i Sala Mae West, la cúpula geodèsica, la Torre Galatea o l'Apoteòsi del Dòlar, etc. Un recorregut pel personal i fascinant món surrealista de Salvador Dalí.

28.- Museu Diocesà (*Proemium*) (Lleida)

El Museu Diocesà de Lleida, actualment tancat al públic, exposa part de les seves més significatives obres dins el muntatge *Proemium*, que mostra una selecció de 58 obres. Algunes d'aquestes són de procedència aragonesa i es troben immerses en la polèmica sobre la divisió de la col·lecció, arran de la reestructuració dels límits de la diòcesi. L'església de Sant Martí, restaurada i rehabilitada i les sales del palau episcopal dedicades a exposició, són la seu provisional del Museu Diocesà fins l'acabament de les obres del nou museu a la Llar de Sant Josep.

29.- Sala d'Arqueologia de l'Institut d'Estudis Ilerdencs (Lleida)

L'Institut d'Estudis Ilerdencs, de la Diputació de Lleida, es dedica des de fa molts anys a l'estudi, catalogació, conservació i difusió de la cultura de terres lleidatanes. Dins aquesta tasca hom pot visitar el fons documental material de la Fundació dins la seva Sala d'Arqueologia. Reoberta l'any 1993 amb uns projectes museològics i museogràfics de marcat acent pedagògic, la Sala presenta una sèrie de peces i documents dividits en dos àmbits. El primer d'ells recull la bibliografia arqueològica editada per l'IEI, que es completa amb una sala d'audiovisuals didàctics sobre que és l'arqueologia i la història de Lleida des del món prehistòric fins a l'Edat Mitjana. El segon àmbit recull peces que expliquen, en tres espais: "La quotidianitat", "La societat" i "L'espiritualitat", l'evolució de quatre períodes: edat del bronze, ibèric, romà i visigòtic. Destaquen les restes del baptisteri de Bovalar.

30.- Museu del Castell de Peralada (Peralada. Girona)

El museu exposa uns importants fons de ceràmica catalana dels segles XVI al XIX, numismàtica, ferro forjat, peces arqueològiques, així com una interessant col·lecció d'escultura gòtica i romànica, amb capitells alguns d'ells provinents de Sant Pere de Rodes. Però sobretot destaca la importantíssima col·lecció de vidre català, potser la més remarcable del Principat, que ha estat enriquida amb vidres procedents de Castella i Itàlia.

La visita al museu pot finalitzar amb un recorregut pel Museu del Vi, emplaçat als soterranis del mateix, lligat amb la producció de la casa Caves Peralada.